

к.е.н., доц. Ковтуненко К.В., Андрусяк А.В.

Сучасні проблеми та перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні

Ринкова економіка вимагає певних змін в плануванні, обліку та контролі господарської діяльності, трансформації системи управління комерційними організаціями. Одним з інструментів ринкових перебудов діяльності комерційної організації є запроваджування системи внутрішнього аудиту та використання послуг аудиторських фірм.

Слово “аудит” походить від латинського слова “audio” (він слухає, відповідно “auditor” – той, хто слухає)

Аудит – це основна форма економічного контролю в Україні. Основна функція аудиту це оцінка облікової та звітної інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства.

Проблеми розвитку аудиту в Україні досліджувані багатьма науковцями, зокрема такими як Ф.Ф. Бутинець, В.А. Кузьмін, В.В. Сопко, М.В. Кужельний, Г.М. Давидов, Н.В. Печенюк, та іншими. Багато з них відмітили, що аудит як наука, вже себе затвердив і за цією наукою буде майбутнє [2].

Відношення до аудиту в Україні за останні роки істотно змінилися. Переважна більшість аудиторів розцінюють ці зміни як негативні, оскільки з відміною обов'язкового аудиту для більшості суб'єктів підприємницької діяльності звузилося коло потенційних клієнтів, посилилась конкуренція між аудиторськими фірмами та знизився рівень доходності цього виду підприємництва.

На нашу думку, зазначені труднощі стали певним поштовхом до підвищення конкурентоспроможності аудиторських фірм, а саме: спонукали аудиторів до пошуку нових форм обслуговування клієнтів, підвищення якісного рівня аудиторських послуг, та сприяли очищенню аудиторського загалу від людей, які ставили прибутковість понад професійні стандарти.

Не зважаючи на зниження попиту на традиційні (для України) аудиторські послуги, а саме – підготовку аудиторського висновку стосовно звітності замовників (аудит річного звіту), відчувається наростаюча потреба в послугах нового типу, до яких можна віднести проведення аудиту за міжнародними стандартами, трансформація звітності українських підприємств та банків до міжнародних стандартів, консультаційні послуги у сфері управління економікою підприємств, економічний аналіз, впровадження комп'ютеризованих систем бухгалтерського обліку та деякі інші.

Крім того, є низка проблем які можна виділити у аудиторській діяльності України.

1. Значний негативний вплив «тіньового бізнесу»
2. Брак досвіду аудиторської діяльності

3. Недостатня кількість кваліфікованих аудиторських кадрів
4. Відсутність чіткої методики розрахування ціни на аудиторські послуги
5. Недостовірність інформації в аудиторських висновках.
6. Відсутність типових форм документів з аудиту;
7. Недостатня кількість методичних розробок з аудиторського контролю;
8. Відсутність методичних рекомендацій з питань комп'ютеризації аудиту тощо.

Головною проблемою сучасних аудиторських фірм треба виділити кваліфікацію аудиторів. Початок вирішення цього питання вже покладено.

Впровадження незалежного аудиту в Україні має великі переваги як для підприємств так і для самої країни.

1. Економія державних коштів на перевірки.
2. Надходження коштів у вигляді податків від аудиторських фірм.
3. Вільний вибір аудитора замовником
4. Незалежність, конкурентна боротьба, професіоналізм аудиторів, що сприяє підвищенню якості перевірок

Україна має мало досвіду у роботі аудиторської діяльності, тому виникає ціла купа проблем які треба вирішити найближчим часом:

- треба установити механізм ціноутворення на аудиторські послуги на підставі аналізу міжнародного досвіду з цього питання.
- треба розробити внутрішньо-фірмові методики аудиту та робочої документації.
- розробити методики аудиторської перевірки у розрізі галузей.
- «детінізація» економіки України, відповідно зі зменшенням обсягів «тіньового» бізнесу значення аудиту зростатиме.
- поглиблення співпраці професійних аудиторських організацій України з міжнародними та європейськими професійними організаціями бухгалтерів і аудиторів.

Головною проблемою треба виділити кваліфікацію аудиторів. Початок вирішення цього питання вже покладено.

Узагальнюючи все вище наведене, можливо зробити висновок, що аудиторська діяльність в Україні, не дивлячись на певні труднощі, має суттєві переваги та перспективи розвитку. Реалізація запропонованих пропозицій здатна забезпечити конкурентоспроможність аудиторських фірм, що відповідно сприяє ефективності контролю фінансової діяльності суб'єктів господарювання які потребують аудиторської перевірки.

Література:

1. Білуха М. Т. Бухгалтерська наука України в ХХІ столітті // Бухгалтерський облік і аудит. – 2001. – № 2. – С. 21–25.
2. Шульман М. К. Проблеми практичної реалізації принципу незалежності у діяльності аудитора [Текст] / М. К. Шульман // Аудитор України. – 2007. – №14. – С. 23-25.

3. Печенюк Н.В., Цебуляк В. Проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні [сайт <http://intkonf.org/>]
4. Усач Б.Ф. Проблеми та перспективи розвитку аудиту в Україні. Його сутність, мета і завдання.[сайт <http://www.readbookz.com/>]
5. Обнявко О.В., Кубік В.Д. Сучасний стан системи бухгалтерського обліку і аудиту та перспективи його розвитку [сайт <http://www.5dp.com.ua/>]

к.е.н., доц. Котова М.В.

Перспективи розвитку пайових інвестиційних фондів в формуванні доходів приватних осіб

Пайові інвестиційні фонди сьогодні надають приватним особам можливість об'єднувати навіть незначні заощадження і колективно їх інвестувати, сприятимуть акмуляції та перерозподілу фінансових ресурсів у реальний сектор економіки.

В Україні пайові інвестиційні фонди почали функціонувати після прийняття Закону України „Про інститути спільного інвестування” [1]. Згідно закону, пайовий інвестиційний фонд не є юридичною особою, створюється за ініціативою компанії з управління активами шляхом придбання інвесторами випущених інвестиційних сертифікатів.

Кожний з інвестиційних фондів розрахований на свого інвестора. Існує декілька параметрів при виборі інвестором інвестиційного фонду – suma інвестування, інвестиційний горизонт та інвестиційна стратегія фонду, яка визначається співвідношенням прийнятого ризику до очікуваної доходності. Доход приватних осіб - інвесторів складається з приросту вартості цінних паперів фонду. Реалізувати дохід інвестор може при продажу належних йому інвестиційних сертифікатів.

В усьому світі інвестиційні фонди є одним з найбільш популярних фінансових інструментів. За останній рік загальна вартість чистих активів інвестиційних фондів (фондів акцій, фондів облігацій, фондів грошового ринку, змішаних та збалансованих фондів), яких сьогодні зареєстровано в усьому світі близько 70 тисяч, зросла на 16% та сягнула 18,5 трлн. євро. При цьому розвиток інституційних інвесторів в Україні протягом останніх років залишається мало динамічним та невпорядкованим.

Значною проблемою діяльності інвестиційних фондів на поточному етапі є те, що під час кризи в Україні насамперед превалювали антикризові заходи для банківських установ. Інші сектори фінансового ринку не отримали аналогічної нормативної, методологічної чи фінансової підтримки для стабілізації своєї роботи. До того ж у взаємовідносинах між особами, які вкладають кошти до фондів та інвестиційними менеджерами виникають агентські проблеми, породжені делегуванням інвесторами (приватними особами) коштів в управління агентам – інвестиційним менеджерам.